

VÂNTLÂNG HUÂPA INKÛNGKAIHNATE

CHÂNGVAWN: “Eng dang zawng âiin inhmangaih tawna mawlh hi lo uar ber teh u, ‘hmangaihna chuan sual tam tak pawh a khuh thei si a,’” (1 Petera 4:8, NKJV).

SABBATH CHAWHNÛ

APRIL 15

Chhiar tûrte: Leviticus 19:18; Tirkhohte 5:27–32; 1 Korin 7:12–16; Galatia 3:27, 28; 1 Petera 2:13–23; 3:1–7.

PETERA lekhkathawn hian a hunlaia khawtlânga thil dik lo thleng chungchânga zawhna thenkhat pawh a chhâng bawk a. Entîr nân, Kristiante chu anmahni hnehchhiah êm êmtu Rome sawrkâr hnuai awm an ni tlângpui a, chutiang hnuai an awm dân tûrte chu sawi a. Peteran a lekhkathawn chhiartute hnêna a sawi chu eng nge ni a, chûng a thil sawite chu keini tûnlai huna mîte tân hian eng nge a pawimawhna awm ve le?

Kristiante zînga a tam ber kha chu tute emaw chhiahhlawh an ni hlawm a, chu mîte chuan an puten dik lo tak leh râwng taka an chung a thil an tih chângin engtin nge an chhân ang? Tûnlai huna hnathawka chhawr leh a chhawrtute inkâra inlaichîna tha tak awm ang hi kum zabi 1-na lai vêla chhiahhlawhte leh an pûte inkâra inlaichîna awm ang nêk kha chuan inang lo tak ni tho mah se, Petera thil sawi hi chu pû nei sual deulte tân chuan hriat a nuam vak lo maithei. An entawn atâna Isua a kawhmuh leh, dik lo taka an chung a pûten thil an tih châng pawha dawhthei

taka tuar hrâm hrâm zêl tûra a fuih te hian rilru a khawih hlê a ni (*1 Petera 2:21–24*).

Engtin nge nu-pa te hi an awm ang, a bîk takin sakhaw thurin chungchânga an ngaihdân inan loh ÷um te hian?

A tâwpna berah chuan, Kristiante hian an chênna khawtlâng/ram kalphung chu an zâwm ve mai tûr a ni em? An khawtlâng tih dân emaw, ram kalphung emaw chu dik lo leh Kristian thurin nêna inkalh ni ta se, an zâwm tho tûr a ni ang em?

SUNDAY

APRIL 16

Kohhran leh sawrkâr

Kum tam tak liam tawha ziak ni mah se, Bible hian tûnlai hun atân pawha la pawimawh êm êm tho thil eng eng emaw a sawi nual a, entûr nân, Kristiante leh an awmna ram sawrkâr inkungkaih tawn dân tûr chungchâng te pawh a lo sawi vek a ni. Thil ÷henkhatah chuan a sawi Chiang kêlh kâwlh viau mai a. Thupuan 13-ah chuan sawrkâr hruaitute thu zawm chu Pathian thu âwih lohna a nih tûr a sawi a. Chutiangah chuan kan thlân zâwk tûr pawh a Chiang sa hle nghe nghe (Ningani zirlai en la).

1 Petera 2:13–17 chhiar la. Pathian Thu-in a tlângpui thu-a sawrkâr nêna kan inkungkaih dân tûr a sawi chu eng nge ni?

Rome mîte sualzia chu an chheh vêla chêng hnamte khân an hre Chiang hle a. Khatiang taka lalram ropui an neih theihna chhan pawh kha lainatna nei miah lova an sipai chakna an hman ÷hin vâng a ni pakhat. Anmahni duh lotute leh dotute chu tharum hman gin an hmet mit hmiah hmiah zêl a. Innghaisak leh kraws-a inkhenbeh te kha an inhrem dân lâp tak a ni bawk. An sawrkârah lah chuan uchuak taka mahni chhûngkhat leh lamhnaite duhsakna leh hlemhlêtna a nasa êm

êm mai lehngâh a. Sawrkâra a fawng chelhtu mi tlênte chuan inlulung tak leh khawngaihna tel miah lovin an thuneihna an hmang thîn a ni. Chutiang chu ni tho mah se, Petera hi chuan a lehkhathawn lo chhiartu tûrte chu sawrkâr mi pawimawhte–lalber ațanga bawrhsâp (governor) thlengin–thuneihna pawm mai tûrin a chah a ni (*1 Petera 2:13, 14, NIV*).

Petera hian lalber-te leh bawrhsâpte chuan thil tisualtute chungah phubâ la thînin, thil ța titute chu an châwimâwi thîn niin a sawi a (*1 Petera 2:14*). Chutianga an tihna lamah chuan khawtlâng nun siamțhatna lamah pawh an thawh hlâwk hlê rêng a ni.

Dik taka sawi chuan, thil tih dik lo tam tak nei tho mah se, Rome Lalram khân sawrkâr ngêlnghet a din ve tlat mai a. Indona awm châmchî reng mai kha a titâwpin zalênna a thlen a. An rorêl dân phung kha hriam thîn viau bawk mah se, dân rorêlna behchhana tih a ni ve tho a. Kalkawngte sialin an sipaite mamawh phuhrûk nân thil lei leh hralh theihna tûr pawisa te an siam chhuak a. Chutianga an tih avâng chuan mipui an pûn zêl a, an lo hmuingîl chhoh theihna tûr boruak an siam a ni. Chutianga an thil ța tihte han hriat hi chuan, Peteran sawrkâr a fak pawh hi a âwm ve viau rêng a. Eng sawrkâr mah hi ța famkim an ni bik chuang lo va, Petera leh a lehkhathawn lo chhiartu kohhran member-te awptu sawrkâr pawh kha a famkîm lo hle ang tih chu a Chiang khawp mai.

Chutichuan, Petera thil sawi ațanga kan zir tûr chu Kristiante hi khua leh tui ța tak kan ni tûr a ni a, kan sawrkâr hrawn chu țafamkim ni lo mah se, a theih chin chinah kan awmna ram dân ța taka zâwmtu kan ni bawk tûr a ni.

Kan sawrkâr hrawn chu duhthusâm ni chiah lo pawh a ni maithei e, chuti chung chuan eng vângin nge Kristiante hi khua leh tui ța tak kan nih tho a pawimawh? In khawtlâng nun dân tița tûrin eng thil nge tih theih i neih ve le? _____

Chhiahhlawhte leh an hotute

1 Petera 2:18–23 chhiar la. Hêng Bible chângtea Petera thil sawi hi engtiangin nge tûnlai mîte hian kan ngaih ang? Keimahni tâna tângkai tûr eng thu nge lâk chhuah theih kan neih le?

1 Petera 2:18–23 hi ngun taka kan chhiar chuan he lai thu hian chhiahhlawh/bâwih neih a sawi mâwi ni lovin, dinhmun khirkhân tâk, kan thlâk danglam theih pawh ni baw si lova kan awm châng thlarau lam thurâwn chu mi pe zâwk a ni tih kan hre thei âwm e.

1 Petera 2:18-a “chhiahhlawh” emaw, “bâwih” emaw tih hi Grik Bible-ah chuan *oiketes* tih a ni a, tuten emaw anmahni in chhûnga an chhawr atâna an rawih ang chî hi a kâwk. Bâwih/sal pângngai sawina chu *doulos* tih a ni ve thung a, chu thumal chu Efesi 6:5-ah hman niin, chutah pawh chuan bâwihte chu an pûte thu âwih tûra hrih an ni tho baw.

Rome Lalrama chêng mi tam takte ngaihdânah chuan, bâwihte chu an pûte thu thu-a awm mai tûr a ni a, anni chuan t̄ha takin an enkawl emaw, r̄awng takin a hrual emaw pawh ni se, sawi theih an nei lo. Chutianga bâwih lo ni tate chu indonaa an hneh tâk sipai te, bâwih ni tawh sa fa te, leh an leiba an rulh theih loh avâng a bâwih atâna mi'n an “hralh” te an ni hlawm a. Bâwih t̄henkhat chu mawhphurhna ropui tak p̄ek an ni a. T̄henkhat chu anmahni neitute in leh lo enkawltu berah te t̄angin, an thil neih leh sumdâwnna thilte an khawih sak vek a, t̄henkhat p̄hei chuan an pûte fate lehkha an zirt̄ir hial t̄hîn a ni.

Bâwihte zalênna chu lei chhuah theih a ni a, chutianga sum hmanga lei chhuah bâwih chu “tlan tawh” tiin an sawi t̄hîn. Paula chuan he t̄awngkam hi kan tâna Isuan thil a lo tih tawh sawifiahna atân a hman t̄hîn nghe nghe a ni (*Efesi 1:7; Rome 3:24; Kolosa 1:14*).

Kristian hmasate zînga tam tak kha bâwih a ni tih hriat a pawimawh a. Chutiang chu an nih avângin an thlâk danglam theih si loh kalphung nghet êm êm mai khân a phuar tlat mai a ni. Pu râwng leh mâwl tak neite pheih kha chu an dinhmun a khirh zual hle a; pu nei ða deuhthe pawhin harsatna eng eng emaw chu an hmachhawn a ngaih châng a awm tho bawk. Kristian bâwih zawng zawngte hnêna Petera thurâwn hi Thuthlung Thar lehkhabu danga thurâwn dang kan hmuhte nêh hian a inrem thlap a. Krista chu a Pa hnênah a inpe a, hrehawm a tuar chhuak vek ang khân bâwihte chu anmahni neitute hnênah an inpe ang a, tawrh a tûl a nih pawhin an tuar mai tûr a ni (*1 Petera 2:18–20*).

An tihsual vâng ni miah lovah hremna lo tuar ta pawh ni se, fakna an hlawh chuang dâwn lo va. A chhan chu dik lo taka tawrh hian Krista rilru dik tak chu an lanchhuahtîr tlat si a. Isua ang chiah khân Kristiante chuan tu mah an hau lêt ve tûr a ni lo va, a vau lêt ve tûr lah a ni hek lo; dik taka rorêl ðhîntu Pathian hnênah chuan an inpe thlap zâwk mai tûr a ni (*1 Petera 2:23*).

Heti laia Petera thil ziah aţang hian a taka nunpui chi eng zirlai nge kan zir chhuah ang? Kan dikna chanvo ngei ngei pawh kan auchhuahpui ngai tûr a ni lo tihna a ni em? Sabbath nî-ah in sawi ho dâwn nia.

THAWHLEHNÎ
Nupuite leh pasalte

APRIL 18

1 Petera 3:1–7 chhiar la. Hetiang thu Peteran a sawina chhan hi eng nge ni? Heti laia a thu sawi hi tûnlai hunah hian engtiang takin nge a la pawimawh tho le?

He lai thu hi ngun taka kan chhiar a nih chuan, Petera thil sawi hi eng chungchâng nge ni tih hriat theihna tûr thil pawimawh tak pakhat a awm a ni tih kan hmu ang. 1 Petera

3:1-ah hian Petera chuan “thu âwih lo” pasalte chungchâng a sawi a. Tawngkam danga sawi chuan, Kristian nulain Kristian ni ve lo tlângvâl tu emaw pasala a neiha thil lo thleng tûr a sawi tih tûr a ni ang.

Kristian nula-in a rinna tawmpui lotu tlângvâl chu pasala a neih chuan harsatna tam tak a nei ngei dâwn a. Chutiang hunah chuan eng thil nge a tih ang? A pasal chu a then mai dâwn em ni? Petera chuan (Paula pawhin a lo sawi ve tho dân angin [*1 Korin 7:12–16* en la]), Kristian nute chuan ring lo mi an pasalte chu chhuahsân mai tûrin a râwn lo va. Chuti ahnehin, an pasalte entawn tlâka nung zâwk tûrin a hrilh a ni.

Kum zabi 1-na lai vêla Rome Lalram chhûnga awm hmeichhiate thil tih theih kha an chênna bial leh hnam zia azirin a inang lo thei hle a. Entîr nân, Rome hmeichhiate chuan dân hnuaiyah Peteran lehkhathawn lo chhiartu hmeichhe tam zâwkte âi khân thil neih leh zângnadawmna dawn chungchângah dikna chanvo an nei ngah hle zâwk a. Ram thenkhatah leh hnam thenkhat zîngah thung chuan, hmeichhiate kha politic leh sawrkâr leh sakhaw lam thlengin hruaitu dinhmun a inrawlh ve phalsak an ni lo. Petera hian Kristian hmeichhiate chu anmahni awmna rama mîte ngaihsân leh zah theih tûr ang zêla awm mai tûrin a chah a. Thianghlim tak leh pasalte zah tak chungah khawsa thîn tûrin a fuih a (*1 Petera 3:2*). Kristian hmeichhia chu pâwn lam lan dâna mâwi incheina, hêng–sam phiar te, rangkachak thi awrh te, thawmhnaw man tam tak tak inbel te âi chuan, chhûng lam mâwina ngai pawimawh zâwk tûrin a râwn a (*1 Petera 3:3–5*). Kristian hmeichhia chuan a chên pui hnaivai ber–a pasalin Kristian sakhua leh nun dân a lo ngaihsân theih tûrin awm se a duh hlê a ni.

Petera thu sawi hi a ngial a ngana lâk a, mahni nupuite chungah dik lo taka thil tih phah nâna hman tûr chu a ni lo va. A sawi ang hian, pasalte chuan nupuite chungah zahngaihna an lantîr thîn tûr a ni zâwk (*1 Petera 3:7*). Petera hian ring lo

mi pasala nei Kristian hmeichhiate hnêna a sawi ni tho mah se, Kristian nupate awm dân tûr dik tak chu kan hmu thei a: nupui leh pasal chu an inñanpui tawn ang a, ni tina an thiltih hrang hrangte hmanga Pathian chibai bûk pahin rinawm leh langtlang takin an nung tûr a ni.

NILAINÍ

APRIL 19

Vântlâng Inkûngkaihate

Rome 13:1–7; Efesi 5:22–33; 1 Korin 7:12–16; leh Galatia 3:27, 28 te hi chhiar la. Paula thil sawite leh 1 Petera 2:11–3:7 hi han khaikhin teh.

Paula pawhin Petera thil sawi ðenkhat hi hmun eng emaw zâta a lo sawi ve a. Chûng a thil sawite chu 1 Petera 2:11–3:7 mi nêñ hian a inrem êm êm hlawm a ni. Entûr nân, Petera ang bawkin, Paula pawh hian a lehkhathawn chhiartute chu “sawrkâr thuneitute” thu zâwm ðhîn tûrin a fuih a (*Rome 13:1*). Rorêltute chu Pathianin a ruat an ni a, anni chu thil ða titute tân chuan hlauhawm an nih loh lain, thil ða lo titute tân erawh chuan hlauhawm tak an ni thung si (*Rome 13:3*). Chuvângin, Kristiante chuan an pêk tûra ruat apiangte hnênah chuan an pe mai tûr a ni: leiman pêkna tûra hnênah chuan leiman an pe ang a; chhiah chawina tûra hnênah chuan chhiah an châwi ang a; ðih tûra chu an ðih ang a; zah tûra chu an zah mai bawk tûr a ni (*Rome 13:7*, NKJV).

Paula hian ring lo mi pasala nei hmeichhiate chu entawn tlâka nung tûrin a fuih nasa hle bawk a, chutianga an nun phawt chuan an pasalte chuan kohhran an rawn zâwm ve mial maithei si a (*1 Korin 7:12–16*). Paulan Kristian nupa awm dân tûr a sawi pawh hi inzah/inhmangaih tawna tho a ni a. Pasalte chuan an nupuite chu Kristan a kohhranhote a hmangaih ang hian a hmangaih ve tûr a ni a (*Efesi 5:25*). Chu mai bâkah, bâwih/chhiahhlawhte pawhin Krista thu an zawm angin an pute thu pawh an zâwm ve tûr a ni bawk (*Efesi 6:5*).

Paula kha chuan dân ang taka phal chinah chuan hnam hrang hrangte chin dân kha zahsak hrâm hrâm a duh a. An hnamin an tih dân zîngah pawh khân a eng chin kha nge thlâk danglam theih awm a, a eng chin kha nge thlâk danglam theih miah loh awm tih pawh a hre chiang hle bawk. Chutih rual chuan, kohhran chhûngah ngei pawh khân vântlângin Kristiante an hmuh that pah theihna tûr thil eng emaw tih tâwp ngai a awm a ni tih pawh a hria a. Isua khân khawtlâng kalphung nghet tidanglam tûrin politic thila inlûmleh burhna thlentîr a tum lo ang chiahin, Petera leh Paula te pawh hian chutiang chu an tum bîk lo. Inthlâk danglamna chu Pathian tîh mi an ni tih mîten an hriatna hmangin a lo thleng thei zâwk a ni.

Galatia 3:27–29 chhiar la. Helai thu hi Kristian thurin puanchhuahna ni tho mah se, an tâna Isuan thil a lo tih tawhte avânga Kristianten an Kristianpuite an en dân tûr chungchângah eng thu pawimawh tak nge a sawi chhuah le?

NINGANĪ

APRIL 20

Kristiante leh khawtlâng dân

Paula leh Petera te khân mihringte din pâwl hrang hrang leh sawrkâr te hi chu fel lo leh soal tak a ni tih an hria a, a châng pheih chuan an hria ni mai lovin, sawrkâr hotute leh sakhaw hruaitute nêen pawh an tum a tha lo fo nghe nghe. Chuti chung chuan Kristian hmasate kha rorêltute thu thu- a awm tîh tûrin an fuih tho a (*1 Petera 2:13–17; Rome 13:1–10*). Kristiante chu tha taka chhiah pe tûr leh, dânin a phû anga ram tâna hna thawk tîh bawk tûrin an hrih a. A theih chin chinah mi dangte tân pawha entawn tlâk khua leh tui tha an ni tûr a ni.

Tirhkohte 5:27–32 chhiar la. Peteran rorêltute thu zâwm a that thu a sawi (1 Petera 2:13–17) leh hemi tuma amah leh tirkoh dangte thiltih hi eng nge a inkûngaih dân ni le?

Kristian kohhran lo ƣhang lian zêl avâng khân Petera leh Johana te chuan man an tâwk a (*Tirhkohte 4:1–4*). Rorêltute, upate, leh lehkhaziaktute chuan kovin zawhna an zâwt a, tûn hnua thuhiril chhunzawm tûr lo tûra vaukhâna thu khauh tak nêh an kaltîr leh ta a (*Tirhkohte 4:5–23*). Mahse a hnu lawkah man nawn leh niin, thuneituten ti tûra an tih chu eng vânga ti lo nge an nih tih an zâwt a. Chutah Petera chuan, “Mihringte thu âiin Pathian thu kan zâwm zâwk tûr a ni,” tiin a chhâng ta a ni (*Tirhkohte 5:29*).

He ƣawngkam aƣang hian eng thudik pawimawh tak nge lâk chuah theih kan neih?

Petera hi mi verther kan tih mai–mahni sawi ang ni lo deuha thil ti leh daih ƣhîn ang hi a ni ve lo va. Pathian nge mihringte thu zawm tûr ni ang tih thu-a duhtlanna siam a ngai a ni chuan, a thlan zâwk tûr chu a Chiang sa reng mai. Chutiang te a nih hran lêm loh chuan Kristiante chuan an chênna ram sawrkâr thu chu ƣha takin an zâwm tûr a ni a, khawtlânga an dinhmun thlâk danglam theihna tûra an thawk a nih pawhin sawrkâr chu an ƣanpui ƣhîn tûr a ni bawk. Thil dik leh dik lo thu-a duhtlânna siam a ngaih châng a awm ƣhîn bawk a, chutih hunah chuan Kristiante chu dân ang zêlin, Isua duh dân ang leh zirtîrna rema khawtlâng nun siam danglamna tûr kawngah an inhmang ve ƣhîn tûr a ni. Chutiang chu thil tam tak behchhana tih tûr a ni a; mahse khua leh tui ƣha leh rinawm kan nih avâng ngawt hian khawtlâng nun châwikâna atân hna kan thawk thei lo emaw, thawk tûr a ni lo emaw tihna chu a ni chuang lo a ni.

Leviticus 19:18 leh Matthaia 22:39 chhiar la. Engtiangin nge keimahni kan inhmangaih ang bawka kan vêngte pawh

hmangaih ve tûr kan ni tih thupêk hian i vêngten nun nuam leh tha zâwk an lo neih ve theihna tûra danglamna thlen hna pawh a huam tel le?

ZIRTÂWPNĪ

APRIL 21

Ngaihtuah zui tûr: Ellen G. White-i lehkhabu, *Indona Ropui-a*, “Indona Awm Têp” (pp. 682-592) tih te, “Pathian Lehkha Thu Kan Himna” (pp. 593-602) tih te leh, “Buaina Hun Chu” (pp. 613 -634) tih te chhiar ni se.

Ellen G. White-i chuan Seventh-day Adventist-te chu khua leh tui tha tak, anmahni awmna ram theuh dân zâwmtu ni tûrin a duh a. An khua/vênga an lek kawh Sunday bawhchhiat khapna dânte (Sunday laws) pawh langsâr leh ualau taka zâwm lo lo tûrin a hrilh bawk; chumi awmzia chu Pathianin thu a pêk angin ni sarìh nî Sabbath chu thianghlim takin an serh tûr ni tho mah se, Sunday-a hnathawh khapna dân sawrkârin a siamte chu an bawhchhiat luih kher a tûl lo a tihna a ni. Amaherawhchu, Adventist-ten an zawm loh tûr dân pakhat sawi chian êm êm mai a nei a. A hunlaia sawrkâr dânah chuan mahni pû tlânchhiatsan bâwih chu a rang lama a pû hnêna dah kîr leh nghâl tûr tih a ni a. He dân kher hi chu a dodâl nasa hlê a, a nghawng chu eng anga nâ pawh ni dâwn mah se, Adventist-te chu zâwm ve lo tûrin a hrilh a ni:

“Mihringte dân siamte chu Pathian dân nêna a inkalh a nih chuan, a nghawng chu eng pawh ni dâwn se, Pathian dân chu kan zâwm zâwk tûr a ni a. Kan ram dân chuan bâwih tlân chhuakte chu an pûte hnêna hruai kîr leh tûrin min phût a; mahse he dân kher hi chu kan zâwm tûr a ni lo, kan zawm loh avânga tawrh tûr a awm a nih pawhin kan tuar mai tûr a ni. Bâwihte hi mihringte tâ an ni lo va. Bâwihte pû dik tak chu Pathian a ni zâwk; Pathianin duh taka a siam leh ama tâ nia a sawi bawkte hi a kut aţangin tu ma’n an chhuhsak thiang lo va.”—*Testimonies for the Church*, vol. 1, pp. 201, 202.

Sawi ho tûrte:

- ❶ In pâwlah Thawhtanni zirlai tâwpa zawhna: Kristiante chu an dikna chanvo humhalh tûrin an ding chhuak ngai lo tûr a ni em? tih hi sawi ho ula. Tichuan, he zawhna: Engte hi nge kan dikna chanvot chu ni rêng rêng? tih hi in sawi ho bawk dawn nia.
- ❷ Kristiante huhâng leh nun dânin a ða zâwnga khawtlâng nun a siam danglam tawh dân sawi tûr eng engte nge awm? Chûng chanchinte aţang chuan eng zirlai nge zir chhuah theih kan neih le?
- ❸ Kristianten khawtlânga thil ða lo leh dik lo awmte tireh zâwnng ni lo va, a nih ang ang an en liam ve mai leh thil ða lo thlentua an ðanna sawi tûr eng engte nge awm? Chûng chanchinte aţang chuan eng zirlai nge zir chhuah theih kan neih sawi rawh u.
- ❹ 1 Petera 2:17-ah chuan, “Lalber chu châwimâwi rawh u” tih thu kan hmu a. Hetih lai huna lalber chu Nero-a a ni maithei; ani kha mi sual leh mi dik lote zîngah rau rau pawh a sual leh dik lo zual ber a ni hial âwm e. Heta Petera thusawi hian keini tûnlai huna mîte tân thuchah eng nge a neih? Hemi châng bul lama “Mi zawng zawng châwimâwi rawh u” tih thu a sawi hian a thil sawi awmzia hi hrethiam thei tûrin engtin nge min puih?
- ❺ 1 Petera 2:21–25 hi in pâwlah chhiar ula. Engtiangin nge hêng Bible chângachte hian chanchin ða thuchah chu târ chhuah a nih? Eng ang beiseina nge min pêk a tum? Eng ti tûrin nge min sâwm? Ti tûra min hrih chu engtiang taka ða-in nge kan zawm le?

* * *

NUN THAR

MONSURAT-i hi Nigeria ram hmeichhe naupang a ni a. Tleirâwl a lo nihin an thenawmte chungchâng hian a rilrû a la riâu mai a. An thenawm pa hi chu Zirtâwpnâh pawh Muslim biak in (mosque) lamah pawh a kal vê ngai lo va, a nun lah hi a hlim phiân mai bawk sî a. Hetianga a danglam bîk chhan hi enge ni ang âw tiin a ngaihtuah fo thîn a. Kawthlêra an inthawh châng pawhin chibai a bûk fo va, an in kianga hnâ a thawk laite pawh hi a lo thlîr ru fo thîn a ni. Ni khat chu a rilru huaisenna zawng zawng sâwm khâwmin, chutiang nun a neih chhan chu a zâwt ta phawng mai a: “Eng sâkhua nge i zui?” a ti a.

An thenawm pâ chuan, “Kei chu Seventh-day Adventist Kohhran mî ka ni a,” tiin a chhâng a. Monsurat-i chuan Seventh-day Adventist hming pawh a lo la hre ngâi lo. An thenawm pa chuan, “I duh chuan lehkhahu chhiar tûr ka pê ang che chû?” tiin *Krista Panna Kâilâwn* tih butê hi a pê a. Mahnî chauha a awm châng hian chû lehkhahû chu a chhiar thîn a. A nû leh pête hian ziak leh chhiar chu an thiam lo nâin, Kristian lehkhahû a kawl an hmuh vaih chuan an thin a rim ngêi ang tih a ring sâ a. Chûvâng chuan a rûk thei ang berin a vawng thâ a.

Sikul hi nuâm a ti hlê mai a, hostel lama a chênpuite pawh a ngaina hlê bawk a. Taima taka lehkhah zirin, a buâi thei hlê a, a thiante nêna an inkawm hlim bawk avângin an thenawm pâ sâkhaw mak tak pawh kha a hre zui tawh vak lo.

Sikul chawlh a lo thlen chuan, Monsurat-i chu inah a lo hâwng leh a. An thenawm pa kawm nuâm tak kha a hre chhuak leh ta a, chibai a bûk a. Ni khat chu an thenawmpa chuan Monsurat-i chu inkhâwm puiah a sâwm a.

Monsurat-i chuan, “Ka thei lo vang,” tiin pawî a tih thûin a chhâng a. “High sikul exampui kan neih thuai tawh dâwn vângin inbuatsaiha lehkhah ka zir a ngai,” a ti a.

An thenawm pa chuan, “Chuti chu in class kal zawhah le âw?” tiin a âw aţang chuan pawî a tih hmêl hlêin a hria a.

Monsurat-i chuan, “Min lo nghâk lawk teh, in biak in han hmuh vê rêng rêng pawh ka châk a sin, khawiah nge a awm?” tiin a zâwt

a. An ðhenawm pa chuan an biak in awmna hmun chu a hrilh a. Chu Sabbath nî chuan Monsurat-i chu class kal tûrin a insiam a, mahse an ðhenawm pête biak in lamah chuan a kal ta zâwk a. Chû biak ina inkhâwm vê mi dangte pawh chu an ðhenawmpa ang thova ngilnei an ni vek mai tih a hriat chuan mak a ti viau mai a.

Kohhran member-te chuan Monsurat-i chu ðha tak leh hlim takin an lo dawngsawng a. An Muslim biak in lama inkhâwm dân nêh a danglam hlê chungin, inkhâwm chu nuâm a ti phiân a. Pastor-in rawn inkhâwm leh tûra a sâwm pawhin, Monsurat-i chuan nui var var chungin a bu nghat nghat a.

Monsurat-i chuan Bible a dawng a, taima takin a chhiar ðan a. Kristiante ðawngðai dân ang chuan a ðawngðai vê ta zêl bawk a. Pathian hnênah chuan nungchang mâwi taka nun theih nân a dîl a. Sikul lamah hi chuan a nungchang a mâwi luâ lo va, mahse tûnah chuan zirtîrtûte zahthiam leh a zirlai puite tâna mi ðha tak nih a tum tawh a ni.

Monsurat-i chu an hostel lama a kîr leh hnû chuan, an chênna hmun aþanga hla vak lo, bus-a dârkâr khat vêl thang ngâiah chuan Adventist inkhâwmna a awm tih a hre ta a. Sabbath tûkah chuan hmâ taka thovin, inkhâwm tûrin bus-ah a chuâng a. Chû ni nilêng deuthhâw chu kohhran mîte nêh an hmang ho va, tlâiah chuan a kîr leh ta a ni. Chumi kum sikul hun tâwp hmâin Monsurat-i chuan a nun chu Kristâ hnênah a hlân a, Seventh-day Adventist Kohhrana baptisma chan a dîl a.

Monsurat-i chuan a ðhiante hnênah Sabbath nîin khawiah nge a kal ðhin a hrilh lêm lo nân, a nun lo danglam tâ erawh an hai lo hlê mai. Mahnî mawhphurhna ðha taka hlenin, thû a âwih ðha êm êm mai bawk a, chimawm taka awm rawttû pawh a ni ngai tawh lo. Sikul chawlh hun a lo thlen chuan, Monsurat-i chu Sabbath niin a inkhâwm leh a. A nû leh pête chuan class kal a ngai tawh lo tih an hriat avângin, Sabbath nî apiangin khawiah nge a kal ðhin an zâwt a. Chûbâkah engati nge a rangkachak tlereuh incheinatê chu a hlih tâk daih mai an zâwt a.

An chhûngkua chu Muslim biak in lama ðawngðai tûra an kal chângin Monsurat-i pawh a kal vê mai a, mahse tûnhma lama ðawngðainaa an chham ðhin ang kha chham tawh lo vin, rilrû takin Isuâ hnênah a ðawngðai zâwk ðhin a ni. An tihdân pângngai ang a

chham vê lo tih a nûn a hriat chuan engvâng nge tih a zâwt a. Hlâuthâwng tak chungin, Monsurat-i chuan a rinna chu a zêp reng thei ta lo a ni tih a inhria a. Vervêk taka thil ti lo vin, Kristian a nih tawh vâng zâwk a ni tih chu dik takin a hrih ta mai a ni.

A nû leh pête chu an thin a rim kher mai. A inkhâwm leh, an thenawm Kristiante a biak pawh an khap vek a. An ðiante leh an hotûte chu ðanpuitûah sâwmin, a Kristian rinna a bânsan theihna tûra hmâ lâkpui tûrin an sâwm a. Mahse Monsurat-i chuan a nû leh pête thû zawm zêl a duh laiin, Isua phatsan erawh a duh sî lo. Rinawm taka dingin, a nû leh pête thinrimna chu a tuâr mai zâwk dâwn a ni.

A tâwpah chuan Monsurat-i pa chuan kan fanû pawh i ni tawh lo tih thû a hrih a. An in chu a chhuahsan a ngai dâwn ta. A zirna tûr kum hnih a la bâk pawh chu a pâ chuan a tumsak tawh dâwn lo a ni.

Monsurat-i chuan mahnî in aţanga hnawhchhuah nih chu râphtlâk a ti êm êm a. Mahse a ðawngţai a, Pathian muânna chu a thinlungah a lo luâng lût a. *Sâm 27:10*-a beiseina thû: Ka nû leh ka pête chuan min hawisan mah se LALPAN min pawm ang” (NIV) tih kha inngah nân a hmang a. A ðiante leh kohhran mîte chu amah ðanpui tûrin a sâwm a.

Kohhran member-te chuan Monsurat-i sikul zirna sênso chu an tumsak a, an sikul kianga a ðiante hnênah a khawsa bawk a, chutiang chuan a zirna chu bahlah lo vin a chhonzawm vê zêl a ni.

Monsurat-i hian a nû leh pête chu biak a tum fo ðhîn a, mahse an chhâng duh ngai lo. Hrehawm a ti thei hlê a ni. Kohhran member-ten Monsurat-i chhûngte chu an lên chillh a, ina hâwntîr phalsak tûrin an ngensak a. Monsurat-in high sikul a zir chhuah hnû chuan, a pâ chuan ina hâwn a phalsak a.

Monsurat-i chuan an in chhûngah a chêng zui zêl thei lo tih a hre Chiang ta a. Kohhran upa hnênah chuan engtin nge a tih ang a zâwt a. Ani chuan Nigeria rama Adventist sikul, Babcock University lama luh a dîlpui tûr thûin a lo chhâng a. Chutah chuan ngaihmuâng takin lehkha a zir zawm thei dâwn a ni. Kohhranin a zirna leh sênso pawh an lo tumsak thei bawk ang.

Monsurat-i chu Babcock University lût tûr chuan a inziak lût vê a, nursing lam zir zâi a rêl a ni. Chutiang a nih tâkah chuan a nû leh pête pawhin an fanû chu an chhuâng leh viau ta zâwk a, a châng

chângin an va tlawh zauh zauh thîn a. An chhôngkuaa Isua an pawm theihna tûrin Monsurat-i hian a dîl a. Heti hian a sawi, “Ka chanchin hian thalai dangte pawh rinnaa ding nghet tûrin a tanpui ka beisei,” tiin.